

Οι Δελφοί επίκεντρο του διεθνούς διαλόγου για την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς

/ Παιδεία και Πολιτισμός



Οι σύνθετες προκλήσεις σε ό,τι αφορά την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς από την κλιματική κρίση και τον υπερτουρισμό, αποτελούν τα βασικά ζητήματα του Συνεδρίου «Next 50: The Future of World Heritage in Challenging Times. Enhancing Resilience and Sustainability», το οποίο διοργανώνεται από το [Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού](#), με αφορμή τον εορτασμό των 50 ετών από τη Σύμβαση για την Προστασία της Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς (Παρίσι, 1972) της [UNESCO](#).



Η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού **Λίνα Μενδώνη** υποδέχθηκε στο **Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών** τον Πρωθυπουργό **Κυριάκο Μητσοτάκη**, ο οποίος κήρυξε την έναρξη των εργασιών, και τη **Γενική Διευθύντρια της UNESCO Audrey Azoulay**.



Το συνέδριο πραγματοποιείται το διήμερο 17 και 18 Νοεμβρίου 2022, με τη συμμετοχή αξιωματούχων της **UNESCO**, μελών της **Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς** και εκπροσώπων κρατών-μελών στη **Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς**.



Στην ομιλία του, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, τόνισε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Με χαροποιεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι αυτό το συνέδριο θα επικεντρωθεί σε δύο απειλές που γνωρίζουμε ότι ήδη επηρεάζουν την πολιτιστική και φυσική μας κληρονομιά, δύο παράγοντες που αναμένουμε ότι θα έχουν καθοριστικές συνέπειες στο εγγύς μέλλον: αναφέρομαι αφενός στην κλιματική κρίση και αφετέρου στον υπερτουρισμό.

Στην Ελλάδα, από τότε που η κυβέρνησή μας ανέλαβε τα ηνία, έχουμε θέσει ως απόλυτη προτεραιότητα την καταπολέμηση των συνεπειών της κλιματικής κρίσης και τις δράσεις για την αντιστροφή τους. Ως αποτέλεσμα, η Ελλάδα διαθέτει αυτόνομο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το οποίο, σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, έχει αναλάβει την προστασία των μνημείων μας από τις απειλές που αντιμετωπίζουν. Εφαρμόζουμε- όπως ανέφερε η Υπουργός- εδώ και 3,5 χρόνια, ένα πολύ λεπτομερές σχέδιο για το πώς θα προστατεύσουμε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε εκείνους που συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο της UNESCO.

Και φυσικά η δεύτερη πρόκληση -στην οποία αναφέρθηκε και ο Υπουργός- είναι η πρόκληση του υπερτουρισμού. Και αν θέλουμε να προστατεύσουμε αυτά τα τόσο πολύτιμα μνημεία, να φροντίσουμε να τα κληροδοτήσουμε στην επόμενη γενιά, πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτή την πρόκληση πάρα πολύ σοβαρά. Γνωρίζουμε,

για παράδειγμα, ότι η κακή διαχείριση της πρόσβασης μπορεί μόνο να βλάψει τα αγαπημένα μας μνημεία, αλλά μπορεί επίσης να έχει κοινωνικό αντίκτυπο στους ανθρώπους που ζουν γύρω τους. Μπορεί να βλάψει τις υποδομές στις οποίες βασίζονται και μπορεί να υποβαθμίσει τα εύθραυστα οικοσυστήματα, αποστερώντας την άγρια ζωή από το φυσικό της περιβάλλον».

Διαβάστε ολόκληρη την ομιλία του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη



Η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνα Μενδώνη, υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι:

«Η υιοθέτηση της Σύμβασης αποτέλεσε το επιστέγασμα της διεθνούς κοινής βούλησης και δράσης για θεσμική κατοχύρωση και έμπρακτη διασφάλιση και προαγωγή της προστασίας της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Εκτός από τον σαφή προσδιορισμό και την αποκρυστάλλωση της έννοιας της κοινής παγκόσμιας κληρονομιάς, θεσμοθετήθηκε η συλλογική ευθύνη της ανθρωπότητας για την ενεργό προάσπιση και προστασία της. Η σημερινή επετειακή συνάντηση, στην οποία εκπροσωπούνται στο υψηλότερο επίπεδο τα κράτη-μέλη της Σύμβασης, και της Ελλάδας εκπροσωπούμενης, επίσης, στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, από τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, εκτός από υψηλό συμβολισμό, έχει και άκρως ουσιαστική βαρύτητα και σημασία για το μέλλον των πολιτιστικών και φυσικών μνημείων παγκοσμίως. Ευκαιρία και καθήκον μας είναι να αξιολογήσουμε και να κεφαλαιοποιήσουμε τη γνώση και την εμπειρία που αποκτήθηκε, προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι το πλαίσιο, οι στόχοι και οι πολιτικές εφαρμογής της Σύμβασης και των εργαλείων της, όπως ο Κατάλογος Παγκόσμιας Κληρονομιάς, παραμένουν ισχυρά, επίκαιρα και αντιπροσωπευτικά, με ισότιμη και ισόρροπη παρουσίαση όλων των πολιτισμών και όλων των γεωγραφικών περιοχών του πλανήτη.

Τις τελευταίες δεκαετίες οι διεθνείς συνθήκες έχουν διαφοροποιηθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να καθίσταται αναγκαίο η UNESCO και τα κράτη-μέλη να επανεκτιμήσουν και να αναπροσαρμόσουν την κοινή τους στρατηγική με γνώμονα τις τρέχουσες και μελλοντικές απειλές και ευκαιρίες. Η ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή εξελίσσεται ταχύτατα σε κρίση και εκθέτει την ανθρωπότητα σε πολλούς και αυξανόμενους περιβαλλοντικούς κινδύνους, οι οποίοι απειλούν άμεσα και έμμεσα, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ολόκληρο το σύνθετο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Η φυσική και εννοιολογική ακεραιότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς, ωστόσο, κινδυνεύει σε αυξανόμενο βαθμό με αλλοίωση, και εξαιτίας της συχνά αλόγιστης και χωρίς σχέδιο και μέτρο εκμετάλλευσής της στο πλαίσιο της τουριστικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Το φαινόμενο του υπερτουρισμού σε προβεβλημένους και δημοφιλείς πολιτιστικούς προορισμούς, και κατ' εξοχήν σε μνημεία και χώρους Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, αποτελεί αυξανόμενη απειλή για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους. Η επαρκής, αποτελεσματική και βιώσιμη στρατηγική ή πολιτική για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη διαχείριση και ανάπτυξη των υλικών και άυλων αγαθών του Πολιτισμού, απαιτεί ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης διαχείρισης, βασισμένα στην ολιστική και ισόρροπη θεώρηση και αντιμετώπιση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Αυτή την πολιτική προωθεί ενεργά η Ελλάδα από το 2019 μέσω της διεθνούς απήχησης πρωτοβουλίας της για στρατηγική σύμπραξη, ώστε να καταστεί δυνατή η συλλογική κινητοποίηση σε σχέση με την κλιματική κρίση και την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά».

**Διαβάστε ολόκληρη την ομιλία της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
Λίνας Μενδώνη**



Στην ομιλία της η Γενική Διευθύντρια της UNESCO Audrey Azoulay, μεταξύ άλλων, επισήμανε:

«Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Ελλάδα, ιδιαιτέρως τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, και φυσικά την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Μενδώνη, για τη διοργάνωση του συνεδρίου σε έναν τόπο τόσο μοναδικό. Η συζήτηση που θα διεξαχθεί έρχεται ως επιστέγασμα των επαφών μιας χρονιάς, πολύ σημαντικής για την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά. Με την υπογραφή της Συνθήκης το 1972, δημιουργήθηκε ένα πλαίσιο, το οποίο βοήθησε όλους να ακολουθήσουμε μία νέα ηθική, μία νέα δεοντολογία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Η

δεοντολογία αυτή γεννήθηκε μέσα από αυτή τη Συνθήκη. Είμαστε πραγματικά υπερήφανοι για τον δρόμο που έχουμε ακολουθήσει τα τελευταία 50 χρόνια.

Όμως, χρειάζεται να γίνει και μία κριτική προσέγγιση όσων έχουν γίνει μέχρι τώρα, να δούμε τις προκλήσεις που βρίσκονται ενώπιόν μας. Για τον λόγο αυτό, ως UNESCO, έχουμε κάνει πολλές διαβουλεύσεις με κράτη-μέλη και φορείς συναφείς με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσα από αυτόν τον διάλογο έχουν προκύψει τρία διακυβεύματα, τρεις προκλήσεις. Υπάρχουν κράτη μέλη που δεν έχουν εντάξει κανένα μνημείο στον κατάλογο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO. Αυτό συμβαίνει κυρίως στην Αφρική, όπου 12 κράτη μέλη δεν έχουν κανένα μνημείο στον κατάλογο. Σε αυτά τα κράτη μέλη θα παράσχουμε τεχνική υποστήριξη, προκειμένου να μπορέσουν να υποβάλουν τουλάχιστον μία υποψηφιότητα μέχρι το 2030.

Η δεύτερη πρόκληση είναι να συνεχίσουμε το έργο μας σε επίπεδο προστασίας της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, να την κατανοήσουμε καλύτερα και να τη μεταδώσουμε στις επόμενες γενιές. Η τρίτη πρόκληση σχετίζεται με το ζήτημα της προστασίας καθώς το περιβαλλοντικό αλλά και το τουριστικό αποτύπωμα είναι πολύ έντονο με αποτέλεσμα πολλά μνημεία να έχουν θιγεί. Θα πρέπει να αντιληφθούμε όλοι ότι υπάρχουν σημαντικές πτυχές που επηρεάζουν και την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά. Η απειλή αυτή είναι εδώ και είναι μία πραγματικότητα. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες συνθήκες προκειμένου με αποτελεσματικό τρόπο να μπορέσουμε να προστατεύσουμε το αποτύπωμα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς γιατί το διακύβευμα είναι πολύ μεγαλύτερο. Ευχαριστώ πολύ την Ελλάδα που μας φιλοξενεί εδώ στους Δελφούς, την πόλη των Μαντείων».



Παρακολουθήστε τις ομιλίες:

`<span style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" data-mce-type="bookmark" class="mce_SELRES_start"><span style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" data-mce-type="bookmark" class="mce_SELRES_start"></span></span>`

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

[UNESCO: 50 χρόνια από τη Σύμβαση για την Προστασία της Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς - Αποτίμηση, στόχοι, σύγχρονες προκλήσεις](#)